

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino veden vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

SA NEKAK VPL KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvzeti noben
nedolj in praznik).

:: Čitate, kar Vas zanima ::

Telephone: Chelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 82 — Stev. 82

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 25, 1941 — PETEK, 25. APRILA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

SPARTANSKI BOJ PRI TERMOPILAH

KER NEMŠKA INFANTERIJA NI MOGLA PREDRETI ZGODOVINSKEGA PRELAZA, SO PRIČELI TEZKI TOPOVI RAZBIJATI ANGL.-GRŠKO UTRJENO ČRTO. — NAPADALCI IMAJO STRAŠNE IZGUBE. — NEMŠKA LETALA BOMBARDIRajo PRISTANIŠČA

Angleška armada, ki je največ sestavljena iz Avstralcev, je vstavila Nemce, ko so nakočili prelaz pri Termopilah in jih celo potisnila nazaj. Zato pa so Nemci pripeljali najtežjo artilerijo, s katero obstreljujejo angleške in grške postojanke.

Kako velik je angleško-grški odpor pri Termopilah, je razvidno iz tega, da so Nemci poslali v boj šest-palčne topove, ki potrebujetejo trdno podlago, mesto da se poslužujejo lahko gibljivimi poljskimi topov.

Ambulančni vozniki, ki prihajajo s fronte, pravijo, da imajo Angleži in Grki primeroma majhne izgube, medtem ko ima nemška napadajoča infanterija zelo težke.

Boji se vrše na istem kraju v prelazu pri Termopilah, kakor leta 480 pred Kristom, ko je špartanski kralj Leonida s samo 300 vojaki junaka branil prelaz pred številno mnogo močnejšo perzijsko armado in je tudi padel z vsemi svojimi tovariši.

Vse izgleda, da se bodo slednji zaveznički tudi morali umakniti iz te važne soteske in da bo cel grški polotok polagoma prišel v nemške in italijanske roke.

Grkom je bila zmaga iztrgana iz rok

Za sedem milijonov Grkov pomeni nemška zmaga veliko tragedijo. S tem, da so Nemci vdri na Grško, je bila Grkom iztrgana iz rok velika zmaga, ki so jo z velikim trudom izvojevali nad laškimi legijami, ki so lanske jeseni vdri v deželo s severozapada.

Vsek grški polk na albanski fronti, od Kimare do Pograča je imel izdelan načrt za splošno pomladansko ofenzivo, ki je imela namen, pognati Lahe iz Albanije. Dvanajst divizij je bilo v bojni črti, čakač na povelje za naskok. Toda ta ofenziva se ni rodila. Ko so nemške oklopne divizije prebile jugoslovansko fronto do Vardarja, so grški generali potri in v obupu raztrgali svoje vojne načrte, kajti takoj so vedeli, da fronte ne bomo mogoče držati in so izdali povelje za umik. Toda vsi se niso pokorili povelju.

Junaški major Maniates je s svojim samomorilnim oddelkom se umaknila za utrdbo iz cementa pri Ohridskem jezeru ter mirno čakal, da pride Nemci čez polje, pod katereim je bilo položenih 3000 min.

Počasi, tiko, toda v popolnem redu se je umikala grška armada, kot bi odhajala z manevrom.

V grški armadi ni popolnoma

Nova pogajanja premogarjev

Predsednikov poziv za takojšnjo o novitev obratovanja industrije mehkega premoga ni bil brez uspeha. — Nevarnost stavke pri Gen. Motors še ni odvrnjena. — Debata glede Vinsonove predloga je bila odgodena.

Odlčna predsednikova zahteva, naj se obratovanje v rovih mehkega premoga takoj obnovi, ni bila brez posledic. Zastopnikov lastnikov južnih premogovnikov so se dogovorili z United Mine Workers, da bodo nadaljevali pogajanja pod pogojem, da njihovi severni tovariši pri pogajanjih ne bodo navzoči.

To je objavil zvezni posredovalec John R. Steelman, ko so se vrnili zastopniki južnih operatorjev iz Bele hiše, kjer so konferirali z generalnim majorjem E. M. Watsonom, članom predsednikovega tajniškega stava.

Južni operatorji so odšli s skupne konference, ker niso hoteli slediti vzgledu svojih

izginila moral, kot je med Francozi in Poljaki. Poveljniki, ki bi se lahko resili z besom na angleških ladjah, so ostali pri svojih armadah do konca. Navzlie bližajočemu razsušu so se zavedali svoje dolnosti.

In to je bil konec grške tragedije.

Nemci bombardirajo parnike z begunci

Nemški strmoglaveci so včeraj bombardirali Pirje, pristanišče Aten. Ena bomba je zadevala nek parnik, na katerega so se vkreavali vojni begunci, in je takoj pričel goreti. Vlada pravi, da je to parnik Hellas, ki je bil predelan iz jaht. Na parniku je bilo ubitih mnogo žena in otrok, ki so se nameravali odpeljati na varno kar grški otok.

Blizu otoka Kea je bil zelo poškodovan nek drug parnik, potopljena pa sta bila dva parnika Rdečega križa, ki sta bila jasno zaznamovana z velikim križem.

Nemški strmoglaveci so silovito bombardirajo grške kraje ob južnem obrežju ter otoke. Posebno so trpeli Korint, Aegina, Eleusis, Megara in Salamis. Protizračni topovi so izstrelili tri nemške bombe.

Nek grški vojak, ki se je boril v Epiru, predno se je grška armada podala, pravi, da v tej vojni odločujejo nemški aeroplani.

"Bombardirali so nas neprestano vsako uro," pravi vojak. "Imeli smo samo dve cesti, po katerih smo se mogli umakniti v nove postojanke, nemški bombe pa so prihajali v va-

severnih tovarišev ter plačati premogajem po sedem dolarjev na dan. Severni operatorji so jim plačevali po šest dolarjev, južni pa po pet dolarjev šestdeset centov. Zatrjevali so, da bi bilo povišanje za en dolar štirideset centov zanje prevelika oziroma neznotorna žrtev. Unija je sklenila, da pred dosegom splošnega sporazuma ne pošlje svojih delavcev na delo.

Prejšnji pondeljek je pa izjavil predsednik Roosevelt:

— Producijo mehkega premoga je treba takoj obnoviti,

ker to zahteva splošni interes. Splošni interes imajo pa pred vsemi drugimi prednost.

Severni tovariši ter so na nas streljali s strojnici, z bombami pa se razdejali ceste."

Churchill v veliki zagati

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill se nahaja v zelo težavnem položaju. Ko je bilo naznanjeno, da je grška armada v Epiru predala, da se je kralj Jurij s svojim kabinetom odpeljal na Kreto in da se mora angleška armada umakniti, ali pa celo oditi iz Grške, so pričela prihajati zabavljanja proti vodstvu vojne. Vlad se očita, da je poslala na Grško premajhno armado in še to prepozno.

Vnajemu ministru Anthony Edenu očitajo, da ni mogel pridobiti Jugoslavije, Turčije in Grške, da bi se skupno postavile v bran proti Nemcem.

Tudi Avstralija kaže svojo nevoljo

Po celi Avstraliji je zavrelo, ko so pričela prihajati poročila o porazih angleške armade na Grškem, kajti tam je največ vojakov iz Avstralije. Da angleška vlad potolaže Avstralce, je za prvega pomočnika generalu Archibaldu P. Wavellu, ki poveljuje angleškim armadam v Sredozemlju, menovala avstralskega generala sira Thomasa Blameya.

Avstralski listi in delavski voditelji ostro napadajo angleško vrhovno poveljstvo, da je poslala Avstralce proti nemškim oklopnim divizijam na Grško "brez zadostne podpore" in že se slišijo zahteve, da mora vlad odstopiti.

"Bombardirali so nas neprestano vsako uro," pravi vojak. "Imeli smo samo dve cesti, po katerih smo se mogli umakniti v nove postojanke, nemški bombe pa so prihajali v va-

Položaj pri G. M.

V Detroitu je zapretila unija avtovih delavcev General Motors Corporation s stavko. V državi Michigan je postava, ki določa, da mora potrebi med napovedjo in izbruhom stavke trideset dni. Dva uradnika United Automobile Workers sta vprašala državne oblasti, s kakšno pravico se skušajo poslužiti te odredbe, ki je vendar veljavna samo za vojno industrijo. United Automobile Workers bi zastavkali izključno le v oddelkih, ki nima z vojnim naročili nobenega opravka.

Vinsonova predloga

Demokratski kongresnik iz Georgije Vinson je predlagal, naj bo za vso vojno industrijo v dejelih veljavna odredba države Michigan, da more potrebi gotovo razdobje med napovedjo in izbruhom stavke.

Predlaga bi morala priti že ta teden na vrsto, pa je bila odgovena. Vinson tud i zahteva, naj bi v že obstoječih pogodbah med delavci in delodajalcem izgnite veljavno vse določbe glede closed in open shopa.

Na konvenciji CIO unije avtovih delavcev v New Yorku so govorniki označili Vinsonove predloga kot smrtni udarec delavskemu gibanju.

Vlada hoče biti na jasnom

V sredo je reklo senator H. S. Truman, predsednik senatnega odbora, ki peiskuje ozadje narodne obrambe — Če majne mehkega premoga ne bodo začele do pe tka obravnavati, bodo dobili lastniki majn in John L. Lewis, predsednik United Mine Workers, sodniško povelje, naj pričajo pred odborom in naj povедe vroke tega usodnega zavlačevanja. Mi hočemo biti na čistem glede te zadeve, pa naj velja, kar hoče.

Truman je dostavil, naj bo podvržena najstrožji kazni tudi ona stranka, če se ji dokaže, da namenoma zavlačuje obnovitev produkcije.

Zaloge nakopanega mehkega premoga bodo kmalu pošle. Nekatera podjetja so že mora zapreti svoja vrata,

Lahi zahtevajo Dalmacijo

Dalmacija, četudi je po večini sloanska, je po duhu italijanska, in mora zato tudi politično postati italijanska, — trdi Giovani Arnaldo.

Beg kralja Petra

Ko so nemški strmoglaveci pričeli 6. aprila bombardirati Beograd, so leteli naravnost nad kraljevo palačo, kjer je kralj Peter navadno živel, toda se je v soboto popoldne preselil v Belo palačo, kjer je živel knez Pavle. S tem si je kralj rešil življenje, kajti njegova palača je bila do tal porušena. Kralj pa je ostal v Jugoslaviji do zadnjega trenutka.

Iz prvega napada nemških bombnikov je razvidno, da so hoteli dobiti kralja Petra. Kralj Peter je najprej šel v Sarajevo, kjer pa je bila nevarnost, da bi bil vjet skupno z armado in je zato odpotoval v Atene, kamor je letel z generalom Simovićem in njegovim adat nad ozemljem, ki so ga Nemci že zasedli.

Njegova mati, kraljica Marija je bolna v Angliji, kjer se nahajata tudi njegova brata kneza Tomislav in Andrej.

JUGOSLOVANI VJETI Z GRKI

Zagrebška radio postaja naznana, da je bilo z grško armado, ki se je podala v Epiru, vjetih tudi 10,000 Jugoslovov, ki so se prebili skozi Bitoljski prelaz in so se pridružili grški armadi.

Ista radijska postaja pravi, da sta bila pri tej armadi tudi dva jugoslovanska generala.

Dalje naznana zagrebška

postaja, da je vrhovni poveljnik arnade "svobodne Hrvatske" (Kvaternik) poklical hrvaške vojaške letnike 1918, 1919 in 1920 in vse hrvaške častnike, ki so v "sedaj razbiti jugoslovanski armadi", da tvorijo jedro nove hrvaške vojske, ki bo organizirana po nemškem zgledu. Garnizije bodo v Zagrebu, Varaždinu in Osjeku.

Amerika za pomoč Angliji

Iz govorov, ki sta jih včeraj imela državni tajnik Cordell Hull in mornariški tajnik Frank Knox, je razvidno, da bočne washingtonske vlade pripraviti ameriški narod na mnogo večje stvari, ki se tičajo vojne, namreč da bodo ameriške ladje spremljale ladje z vojnim materjalom v Anglijo.

Hull je na zborovanju American Society of International Law v Washingtonu rekel, da bo treba "najti pot", ko kateri bo mogoče kar najhitreje posiljati pomoč onim državam, ki se bore proti napadom.

Knox pa je na konvencijski izvajatelj ameriških časopisov v New Yorku rekel, da je sedanja vojna v Evropi tudi "naša vojna." Rekel je dalje, da je dolžnost Združenih držav, da skrb, da pride kar največ vojaškega materijala v Anglijo. Knox je izrazil bojanje, da se bo Nemčija po zmagi v Evropi vrgla tudi na Združene države, vsled česar se mora Amerika tega obraniti s tem, da nudi vso svojo pomoč Angliji in njenim zaveznicom.

Razstrelba v španski majni

Iz Valencije na Španskem poročajo, da je zahtevala eksplozijo v premogovniku pri Barruelu de Santullan šest največjih žrtev, dočim so moralni dvajset težko poškodovanih majnerjev odpeljati v bolnišnico.

Nemčija zahteva Dardanele

Iz Londona prihaja poročilo, da je Nemčija od Turčije zahtevala, da ji prepusti Dardanele in Bospor, v zameno pa je Turčiji obljubila del grške Tracie.

Isto poročilo tudi pravi, da so Nemci zasedli otok Lemnos ob vhodu v Dardanele, drugi nemški oddelki pa so zasedli nekaj Dodekaneških otokov v neposredni bližini Turčije.

Kratka Dnevna Zgodba

JA SURGUČEV:

Pesek

Pe smrti svojega dragega časno prevzamem Mika, one ljubil, da se ne bom nobene več omisli. To obljubo sem eto izpoljujeval — dokler mrska vojska ni zasedla Pariz. Blizala se je in Pariza so panično bežali. Med njimi tudi naša hišnica drugače je prijazna in dobra žena. Ko n tistega jutra zagledal vranje hišnice zaprta in spomnil k meni in kmalu je bil v mojem stanovanju kakor doma. Tenteljito je povabil vse kote pod vse omare je zvezel. Skezi okno si je dobro ogledal, potlej se je pa pošteno umil. Sete potem mi je zapestal slavnostni kankon. Toda takoj se je pripetila smešna dogodovščina. Izkazalo se je, da je obenem z mesom in marmolado izginilo s trga tudi žaganje. Brez žaganja pa živiljenje za mačka ni živiljenje. Kaj storiti? Spomnil sem se, da gradi blizu nas na bulvarju nasproti pošte novo postajališče podzemne železnice in da sem videl tam en dan za leseno ograjo kup lepo presejanega peska. Če ni žaganja, pride prav pesek. Vzel sem ročni kovček in lopatico, in si nabral pesek. Tako sem hodil tja en tedensko. Parizanji so imeli druge skrbki jaz sem se pa opogumil. Kar sem nekega dne opazil, da me je pri mojem tatinkem početku zasačil redar v pelerini in s črnimi brki. Brž je stopil k meni, ročko:

"Kaj pa počenjate tu, go spod?"

"Tri ste vragov, sem pomisli." Molčal sem in obupano raznjušil. In v tem obupu sem kar naprej sipal pesek v kovček.

"Kaj pa počenjate tu, človek božji?" je ponovil redar

In takoj smo sklenili, da za-

zen načrt. Nedolžno sem se osenej.

"Kaj neki? Mar ste slepi? Stojim v vrsti, juho nabiram," je v obupu dozorel v meni blažen načrt. Endolžno sem se oziiral na redarja. — Malo je manjkalo, da se ni opotekel. Stopil je korak nazaj, vsi njegova strogost je mahoma izginula, spoštljivo in mehko je dejal:

"Čujte, gospod, to da je juha? To je vendar pesek!"

"Hahaha," sem se zasmuel na ves glas. "Stavim glavo, da ne imate za morea. Kdor ima pa dobre oči, vidi, da je to suh buillon. Tri žlice v toplo vedo, gospod moj, pa imate juha, da nikoli tega. Če hočete pridite prihodnjo nedeljo k meni, pa vas pogostuir."

"Dobro, gospod," je odgovoril redar prijazno in me sočutno pogledal. Rad bi sprejel vaše vabilo, toda — najbrž ste tujev v Parizu."

"Aha, menda nimate radi tujev, toda to je velik greh. Vsi smo ljudje, vsi bratje. Bog vas bo kruto kaznoval za grdo ravnanje s tujev," sem ga pokaral.

Vsek Francez ima mnogo misla na komiko, povrhu pa še dobro sreco. Policej se mora na vrhu tega že znati v vsakem prvočaju. Malo je pomislil in mi odgovoril:

"Čujte, dam vam šober našvet in obljubiti mi morate, da se ga boste držali. Ali vidite tam tista visoka poslopja?" je pokazal z roko. "To je bolnišnica sv. Antonia. Tam ordinacija vsako dopoldne slovečni zdravniki čisto brezplačno. Stopite tja jutri, če bi vam ta juha ne storila dobro. Napoveduji vas tam. Kako se pišete? Teda gotovo pridite!"

"Sem Don Quichot de la Mancha," sem odgovoril ponosno, "in to bolnico poznam."

"Bežite, no, — to je nekam znano ime, nekje sem ga že slišal." je pripomobil redar ravnočasno in si nekaj zabeležil v notes. "Jutri vas pričakujem tam."

Vzvrajal se je, salutiral in počasi odšel.

Pobral sem svoj kovček in jo mahlil domov k svojemu mačku Miku.

— Težki čas! Ljudje se sovražijo in prepričajo, zavidajo drug druge in si teže življene, jaz in moj maček se pa ne moreva pritožiti. Mesa in mleka in vsega drugega mi prineso vsak dan sočutne usmiljenike. V bolnišnicu se vedno najde, kaj za pod zobe. Oni dan so prinesle lepe sestre celo lonček medu. Vidite, da so vendarle še dobri ljudje na svetu!

Mačke nedvomno prinašajo srečo. Toda treba jih je samo ljubiti zaradi njih sanjih in ne se zamašati na srečo. Vnaprej.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

Koledar 1941

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zaslužuje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek:

"O LOVU IN LOVCIH,"
ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vase lahko pošljete v znakah po 2 centi, ki ga je spisal Fr. Troha.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA
LETA 1914; EVROPA PRIM SE-
DANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA
SE DANES

Slovensko-Amerikanaki Koledar za l. 1941, Velika Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni Atlas (36 barvanih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

ZALOGA TEH KNJIG JE POSLA

Tem potom naznanjam, da nam je poteka zaloga sledenih knjig izza objave zadnjega cenzura:

Umirajoče duše, (Ilka Vaste)
Moje življenje (Ivan Cankar)
Hubert (Paul Keller)
Zadnja pravda (J. S. Baar)
Tisoč in Ena Noč
Križarji, Sienkiewicz.
Kraj umira, (Joško Jurac)
Toiminec, (Ivan Pregelj)
Igralec (Dostojevski)
Bela reka (Karol May)

KNJIGARNA SLOVENIC
PUBLISHING CO.

Iz slovenskih naselbin

VESELICA NA CHISHOLM, MINN.

V svojem zadnjem dopisu sem poročala, da imamo 55 nadničlo, ali danes to je 22. aprila, je pa sneg zapadel. Na velikonočno nedeljo je bilo prav lepo in toplo, 68 nad ničelo, in tako lepo vreme smo imeli en tenen. Ljudje so že začeli solati sejati ali sedaj je zopet nizraz prisiljen. Tako je tukaj v Minnesota: komaj dva meseca poletja, ali je vendar kako podnebje.

Sedaj bi pa rada se povabila vse tukajšnji rojaki, oziroma Jugoslovane na igro, ki se imenuje "Vaška Venera." Igra se bo višila dne 4. maja večer ob 8. uri v viški soli tukaj na Chisholm. Igra je v treh dejanjih in je vse v dobrih rokah in vse skozi smejna. Med igro bo nastopil tudi Ely kvartet, ki nam bo zapel par naših narodnih pesmi. Rojaki pridejo v obilnem številu. Čisti dobiček je namenjen za Slovenski Narodni fond, ki je v resnici zelo potreben, ker nimamo sedaj nobene dvorane, da bi mogli prirediti plesne veselice, ali druge zabave. Prvi tiskar je našredni dom, je že na banki. Delnice so na prodaj.

Končno pa pozdravim vse čitalce tega lista.

Frances Lukanech
Chisholm, Minn.

SPOMINI NA STARI KRAJ

Upam, da mi boste dovolili in če jih je še zlobnež in napadec pustil pri živiljenju ali ne:

Seveda, da ne moremo pomagati mi temu nič, ampak mislim, da vsakemu izmed nas, kateri se imamo koga tam, je sreča nekako otožno in žalostno, ko ponisti, kako so bili letosni velikonočni prazniki žalotni in otožni v naši starodoljni vasi.

Dne 15. aprila je umrl v Lorain, O., dobro poznati rojaki Frank Zore, doma iz Radovečne vasi, fara Št. Vid pri Zatiču, v starosti 74 let. V Ameriki je bil 42 let, večinoma v Lorainu. Zapušča sina Franca, v Clevelandu pa hčere: Mrs. Rose Simene, Mrs. Josephine Vergas in Jeanette, v Elmira, N. Y., pa sestro Rose Petrik.

skega in jugoslovanskega načrta.

Sestavili bomo program človekohybja in domoljubja, plemenitosti in požrtvovarnosti.

Za Pomozno akcijo stari domovini,

M. Kebe,
223—57th St., Pittsburgh, Pa.

VESTI IZ CLEVELAND. OHIO.

V Charity bolnišnici je pred dnevi umrla Mrs. Rose Zalokar v starosti 56 let. Domu je bila iz vasi Mačkovce pri Žužemberku, odkoder je prišla v Cleveland pred 37 leti. Zapušča žaljučega soproga Franka, 2 sinova, Franca in Edwarda in eno hčer Tereso Buckley. V starem kraju pa mater in sestro.

— Dne 16. aprila je posadila Mrs. Bohan svojega 14 mesečnega sinka Maxa na njegov vinski stol, m uje dala jesti, sašma pa je stopila za par minut v klet po opravku. Ko je prišla nazaj v kuhinjo, je našla sinčka umrtvega. Spodrsnil je na stolu in vrat se mu je vjel za mizico pri stolu, kar ga je zadušilo. Za njim močno zavijejo starši Max in Helen Bohan.

— V Mestni bolnišnici je dne 16. aprila preminal Mr. Louis Zupančič, star 70 let. Zapušča brata Antonia in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v Slavetiči vasi, kjer zapušča več sorodnikov.

— Dne 15. aprila je umrl v Lorain, O., dobro poznati rojaki Frank Zore, doma iz Radovečne vasi, fara Št. Vid pri Zatiču, v starosti 74 let. V Ameriki je bil 42 let, večinoma v Lorainu. Zapušča sina Franca, v Clevelandu pa hčere: Mrs. Rose Simene, Mrs. Josephine Vergas in Jeanette, v Elmira, N. Y., pa sestro Rose Petrik.

Rojake prosimo, k o pošiljajo za naročino, da se poslužujejo —
UNITED STATES
oziroma
CANADIAN POSTAL MONEY ORDER,
ako je vam le priročno

BOGOVI V ZAKLONIŠČIH.

Javna skupščina Pomočne akcije vojnih žrtvam v domovini, bo drugo nedeljo mesečja maja, to je 11. maja, popoldne v Slovenskem domu na 57 cesti v Pittsburghu, Pa.

Vabljeni so vsi Slovenci brez razlike, iz mesta in okolice, iz cele Pensylvanije, Ohio, Virginije in West Virginije, od povsod. Pustite doma vse onkar sicer razdvaja našo slovensko javnost, prinesite pa seboj vso ljubezen, ki jo zmoriše sreča do trpečega slovenčaka.

Vabljeni so vsi Slovenci brez razlike, iz mesta in okolice, iz cele Pensylvanije, Ohio, Virginije in West Virginije, od povsod.

Pustite doma vse onkar sicer razdvaja našo slovensko javnost, prinesite pa seboj vso ljubezen, ki jo zmoriše sreča do trpečega slovenčaka.

Vabljeni so vsi Slovenci brez razlike, iz mesta in okolice, iz cele Pensylvanije, Ohio, Virginije in West Virginije, od povsod.

Pustite doma vse onkar sicer razdvaja našo slovensko javnost, prinesite pa seboj vso ljubezen, ki jo zmoriše sreča do trpečega slovenčaka.

Vabljeni so vsi Slovenci brez razlike, iz mesta in okolice, iz cele Pensylvanije, Ohio, Virginije in West Virginije, od povsod.

Pustite doma vse onkar sicer razdvaja našo slovensko javnost, prinesite pa seboj vso ljubezen, ki jo zmoriše sreča do trpečega slovenčaka.

Vabljeni so vsi Slovenci brez razlike, iz mesta in okolice, iz cele Pensylvanije, Ohio, Virginije in West Virginije, od povsod.

Pustite doma vse onkar sicer razdvaja našo slovensko javnost, prinesite pa seboj vso ljubezen, ki jo zmoriše sreča do trpečega slovenčaka.

Vabljeni so vsi Slovenci brez razlike, iz mesta in okolice, iz cele Pensylvanije, Ohio, Virginije in West Virginije, od povsod.

Pustite doma vse onkar sicer razdvaja našo slovensko javnost, prinesite pa seboj vso ljubezen, ki jo zmoriše sreča do trpečega slovenčaka.

Vabljeni so vsi Slovenci brez razlike, iz mesta in okolice, iz cele Pensylvanije, Ohio, Virginije in West Virginije, od povsod.

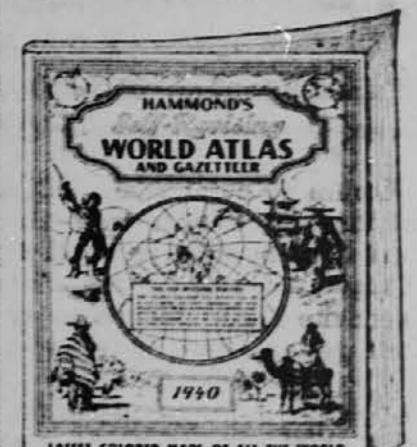
Pustite doma vse onkar sicer razdvaja našo slovensko javnost, prinesite pa seboj vso ljubezen, ki jo zmoriše sreča do trpečega slovenčaka.

Vabljeni so vsi Slovenci brez razlike, iz mesta in okolice, iz cele Pensylvanije, Ohio, Virginije in West Virginije, od povsod.

Pustite doma vse onkar sicer razdvaja našo slovensko javnost, prinesite pa seboj vso ljubezen, ki jo zmoriše sreča do trpečega slovenčaka.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vašemu čitalcu dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga posljemo našim narodnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9¾ x 14¾ inčev
48 velikih strani:
32 barvanih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Združenih držav;

45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki;

Najnoviji zemljevidi kaže cel svet in tudi:

RAZDELITVE POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAKIE
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Postlite sveto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:
HAMMOND'S ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA

KUPON, ki ga dobite z atnosom in ga izpolnite in postlite k izdajatelju zemljevida. Vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskovalnimi se držav, katerih bodo premenjene po sedanjih vojnih.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET<br

Mož Simone

— ROMAN —

Francoski spisal: CHAMPOI. — Preložil: LEVSTIK.

67

Osmi je ostal sam. Bila je ura, ko se nad skrivnostim mramom zemlje rodila skrivnostna svetloba zvezd. Na malem lušnem vrtu je tvorilo par dreves velike črne gruče, med travo pa so se raztezale evelične gredice liki svetle, čudno nencivne liše. Barve so se razlivale, vonjave so puhtele v zrak, zunanji šuma je le napol prodiral do tiskaj, in ljudje, ki jih je videlo oko prihajati in odhajati z lahkinj koraki in med polzanskiim govorjenjem, so se izprentinjala s predmeti vred v nerazločne in nezne sence.

Ta sanjam mir je bil zmožen očarati celo odvetniško dujo. Osmi je polagona puhal dim smotke od sebe in se izprehajal pred hišo semintja, kakor bi bil na straži.

Vsi tisti, ki so bili zaostali v hiši, so prihajali zaporedoma k nasežaj odprtina steklenimi vratom, soplji vase prelestni zrak in se nato razgubili po vrtu v majhnih skupinah. Osmi je videl iti minuo sebe gospoda d'Avron, med gospodom na desni, ki se je delal imenitnega in damo na levi, ki se je delala ljubezni. Zatem je prišla gospa d'Avron s Tomažem Erlingtontom, naposled pa Simona, ki je vodila za roko neko izolado deklico in Georgesom.

Zavili so v senčen drevored, prikazali se vnovič, izginili v drug drevored, prišli nazaj in se zopet napotili naokoli.

Skupine so se bile zmesale. Gospa d'Avron, morda malce ljubošumna, se je pridružila danči Georges pa se je z velikim ponosom držal Tomaža.

Osmi je nalamarno gledal vse to. Njegova pozornost so je prijemala ene same točke; sledil je z očesom beli oblek Simon, dokler se ni izgubila v g'obokem miraku.

Simona se je bila učala očetovanju priganjanju in nekoliko morda tudi lastni koketnosti, odložila svojo morečno črno obeko in oblekla belo, ki jo je imela še od lani. Tako opravljena, se je nekadoma zazdelo pomlajena in prestavljenia skratko prevaro v tisti še tako bližnji čas, ko je bila še dekle in ni poznala bolesti življenja, srečna in negovana kakor vsa mlada dekleta, in še bolj srečna in negovana; morda je ta sposain vzradostil njenega očeta, ki je navdajal s to novo večnostjo njo samo. Ko je drugič prehitela Osmima, je zaslila ven smeh.

Mesec se je prikazal izza oblaka, ki ga je zakrival, in obispal ves vrt z modro, srebrno lučjo, jasno in živo liki eksplično; ob istem času je pestala večerja sapa hladnejša.

"Vrnite se, draga moja," je rekel gospod d'Avron svoji ženi ves v skrbni zaujo.

Dami sta se vrnila. Nato sta poklicali še deklico, da sta jo posadili v klaviju. Ta glasba, dončea skozi okna na vrt, je bila prelestna. Gospod d'Avron in njegovi tovariši, naščena naravnih krasot sta odšla čestitati umetnici.

"Tako lepo je," je rekel Georges proseče. "Ostanita že z menoj!"

Izprehajal se je datje, med Simono in Tomažem. Nato so sedli, vsi trije že malo utrujeni, čisto v ozadje vrtu na klopki, ki jo je zaktivala majhna utica iz divje trte.

"Kako dobro te de! Kako diši!" je klical Georges veselo. Toda njegova popočna blaženost ni imela trajati dolgo.

"Georges, prehodil se boš, pojdi nazaj!" je zavpila gospa d'Avron.

V svoji običajni poslužnosti je stekel deček v hišo, in ko je Simona vstala, hoteča iti za njum, je vprišal Tomaž.

"Ali ne bi hoteli malce počakati? Richard mi je davi pisal . . ."

Ona je obstala sredi svoje kretanje, sedla brez opazke k temu nazaj in sklenila glavo.

Po tem, kar je poročal Tomaž, je bilo sklepiti, da Richard čimda je trdovratno vstraja v svoji volji. Okazal je bil odsloviti vso erlingtonsko služabništvo, zapreti grad, zabiti par stvari, ki so mu bile posebno na sreču, v zaboje in jih odpolati nekemu pristanščemu poverjeniku, ki jih je imel spraviti njemu v roke.

"Tadi svoja pisma mi posilja po tretji osebi. Živ človek si ne more mislit, kje se nahaja", je omenil Tomaž brezupno. In nestropno je dodal:

"Ta previdnost je popolnoma neumnevna. Ako bi bil kdo drugi, in ne Richard, bi si človek mislil . . ."

"Kaj bi si mislil?" je vprašala Simona.

In ko je Tomaž molčal, je rekla s stisnjennimi ustnicami: "Ne bojte se, saj sem že na sledi."

"Kaj hočete reči?" je vzkliknil on in skril svojo hipno preplašenost.

"Tudi jez sprejemam pismo, pismo brez podpisov."

"Pa menda vendar ne verjamete temu, andobijam!" je rekel on z ogločenjem.

"Ne, verjeti hčem vanč edinemu. Ali trdite, da ni res, da bi bil Richard pred svojo poroko, pred mojim prihodom v Eringtonton, tuštan skai in nahajjal — tolažbo . . ."

"Casta beseda, milostljiva!" jo je prekinil Tomaž, "da mi ni bilo znano ničesar podobnega."

"Ali trdite na častno besedo tudi to, da ni istočasno z Richardom izginila neka lepa mlada kmetka deklica, ki je svoje dni služila v gradu?"

Vstala je bila, trgajoča z nervoznim prsti listje od grma in ga nestropno razsipavajoča po tleh.

Tomaž je za hišo omaloval, nato je priznal:

"Dekle je zares odšlo od doma, toda jaz ne vidim v tem diugega, nego gol z učaj . . ."

Simona je zmignila z rameni.

"Pomilujem vas" je dodal nežno, "kajti takšnega sumra bi ne mogli gojiti ako ne bi bilo trpeli in še vedno zelo ljubili obugega Richarda."

Obrnila se je k njemu; jedva je mogla govoriti, tako jo je dušile jeza:

"Jaz — ljubit njega! — Jaz — da sem ga sploh kdaj ljubila!"

(Nadaljevanje prihodnjih)

Misli

M. K.

Evropa je kakor zabor, poln dokazuje, da so Nemci narejeni kokoši; Hitler je mesar. Začel je Hitlerjev, toda to je zanj brez ponova, razglasil ga za prav miso noben Herrenvolk, pa pa je pravi praveči klečepiazzi, kadar pride čas za to. No, saj ves svet zna, da je težko najti narod na tem svetu, ki bi znal tako ponižno klečepiazzi pred svojimi gospodi, kakor ravno nemški. Ergo, Nemci so že po načavi pa je pokorni in hlapčenski, druge do tega le sila prižene.

Prej kedaj se je bliskalo iz vzhoda, iz zapada, iz juga. Sedaj se bliska iz nemške strani. Pa se bo vreme prevrnilo, in vihar bo zopet od drugod zagrmel, saj "stalna na tem svetu samo zmena je", pravi Pradovič, ki se je kot general tudi na vojno razumel. Vsi dni še ni konca. Sedanja Nemčija je vojaška država, ki se kot takani kakor ne bo mogla stalno vzdržati in tudi Hitler ne bo stal vedno pri življenju. Z

druge strani se pa tudi ni treba batiti njegovega naslednika; preveč jih je namreč v Nemčiji, ki bi hoteli biti Napoleoni in Hitlerji. Nemška vojaška država izdeluje le streljivo in strelno oružje. Streljivo se

popolnoma vniči pri uporabi — gre v zrak kamor pa zadene, tam zopet le vniči, popali in poplji. V vojni teče tudi nemška kri. Od vojne sense imajo torej tudi Nemci le škodo. Sele zutaga naj jim prinese dobijoč. V tem pa bo dobijoč? V

topu in tativni, v sužnjstvu in krvavem znoju drugih ljudstev. To bo smrdlo do neba! Rodilo

se bo še več sovrašta in prokletstvo bo prinašalo sihe diviende. In mir zgrajen na sovraštu in prokletstvu ne bo noben mir. Hitlerjeva zasluga

Noben jezik nima izraza, s katerim bi se dala označiti peklenska zloba brzobirnega, vsestranskega in množenstvenega pobijanja in vničevanja.

Mati z detetom je ickaj svete, starec z belo glavo in tresčim korakom je nekaj častljivega, kjer se umakne vse nasilje, družinski dom je kakor svetišče plemenite "jubuzni".

Hitler pobia vse: matere, otroke, starce ter palci in ruši načrtno dosledno, v masah. Čim več je razvalin in stršnih tel es.

Katero je v Berlinu zmagovaljevje? Katero ima homo dali takemu "bojevanju"? Ali je satansko, peklensko, barbarsko?

Več več kot to. To je bistvena popolna zloba brz tihice dobre. Človek se mora obrniti

pred takimi grozama, zakriti si mora oči, da je ne vidi, zatisniti si ušesa, da je ne sliši. Po človeških čutih je kaj takega nemogoče pri ljudeh. Pa je vendar resnica. To je Hitler in njegova Nemčija. Proklet!

** * * * *

Vojaška država se more vzdržati na tri načine, od katerih noben ni garantirano sredstvo za njen staten obstoje.

Prvič, seveda, s silo, katero izvaja nad podložniki. Sila rodi odpor, to je precizkušena resnica. Še večja sila in nasilenost bo rodila še večji odpor.

Taka država stoji na slabih nogah, vsak piš od zunaj jo bo zrušil. Tlačani bodo z veseljem pozdravili vsakega

vražnika take države. V miru bi mogla životariti dalje do gotove meje, v vojni bo propadla, če je še tako večika, da, čim večja je, toliko hujše bo padla. Rešiti bi jo mogel edino le patričem: tlačenov, toda kdo bo branil ustanovo, kateri načinejo ljudje z bičem v roki. Zato se Stalin izogiba vojnji.

Drugič, potom nevednosti tlačenov. Zgodovina pozna več primerov, kjer so tlačani misli, da drugače ne morebiti ter nositi jarem kot nekaj potrebnega in vsakdanjega. Teh časov Hitler ni doživel, zato bo tlača žerjavica upora na vseh koncih in krajih nemške vojaške države, ako si bo lastila tujo zeniljo.

Tretjič, z nadaljevanjem vojne in nedloged. Ta način je izključen, ker vojne sedanjih časov preveč veljajo na dejanju in krvi in ker se bo bojevalec končno znašel v razmerah, ki so omenjene pod prvo in drugo točko, kakor hitro bo sklenil mir, in če si osvoji ves svet.

Zato Hitlerjeva vojaška vladala nima nobene stalinosti, ter mora skleniti z vsemi pravičenim ali pa v anarhiji propasti.

Ko se bo to zgodilo — in do tega priti mora — tedaj bo tudi naš narod zopet svoboden. Ne dvomite o tem. Hitlerja in vojaške Nemčije bo konec!

Sloboda bo živel zopet, in živo pravica, ki bo močnejša kot kdaj prej, ker bo vstala obnovljena in pomljena.

** * * * *

V Magadore, O., je pred nedavним umrl rojak Anton Kočiček, star 59 let. Doma je bil iz Gorenjih Otav pri Begunjah nad Cerknico.

** * * * *

V Los Angeles, Cal., je nedavno umrl Frank Pavlovič, star 60 let in doma iz Dovje na Gorenjskem. V Ameriki je bil 35 let in zupušča sina in 4 hčere. Umrl je v bolnišnici za nekluhu.

** * * * *

V Youngstown, Ohio, je nedavno umrla rojakinja Helena Polovič, v starosti 71 let. Doma je bila v Artičan, pri Brežičih. Zupušča sina in dve hčeri.

** * * * *

V Gilbert, Minn., je dne 8. aprila umrl John Zadnik, star 33 let in rojen v Ameriki.

** * * * *

V Calumet Mich., je 6. aprila umrl rojak Joseph Kestner, star 34 let in rojen v Ameriki. Umrl je naglo in zupušča staršo, ženo, hčerkino in tri omožene sestre.

** * * * *

V Youngstown, Ohio, je nedavno umrla rojakinja Helena Polovič, v starosti 71 let. Doma je bila v Artičan, pri Brežičih. Zupušča sina in dve hčeri.

** * * * *

V Lincoln Hill, Pa., je dne 12. aprila umrl John Erzen, v starosti 71 let in rojen v Leskovcu na Gorenjskem. Bil je vodovec 30 let in zupušča bratranca v starem kraju pa dva sinova.

** * * * *

V Pueblo, Colo., je zadnje dni umrl Andrej Okičić, star 52 let in doma iz Žumberka na Gorjaneih. Zupušča ženo, sina, hčer in brata.

** * * * *

V Rockvale, Colo., se je v prenogovniku smrtno ponesrečil pri delu rojak Josip Šak, v starosti 50 let. Bil je prepeljan v bolnišnico, kjer pa je po par urah izhljal.

** * * * *

V Rockvale, Colo., se je v prenogovniku smrtno ponesrečil pri delu rojak Josip Šak, v starosti 50 let. Bil je prepeljan v bolnišnico, kjer pa je po par urah izhljal.

** * * * *

V Rockvale, Colo., se je v prenogovniku smrtno ponesrečil pri delu rojak Josip Šak, v starosti 50 let. Bil je prepeljan v bolnišnico, kjer pa je po par urah izhljal.

** * * * *

V Rockvale, Colo., se je v prenogovniku smrtno ponesrečil pri delu rojak Josip Šak, v starosti 50 let. Bil je prepeljan v bolnišnico, kjer pa je po par urah izhljal.

** * * * *

V Rockvale, Colo., se je v prenogovniku smrtno ponesrečil pri delu rojak Josip Šak, v starosti 50 let. Bil je prepeljan v bolnišnico, kjer pa je po par urah izhljal.

** * * * *

V Rockvale, Colo., se je v prenogovniku smrtno ponesrečil pri delu rojak Josip Šak, v starosti 50 let. Bil je prepeljan v bolnišnico, kjer pa je po par urah izhljal.

** * * * *